Byxe oronuudai proletaarinar, negedegtií!

№ 216 (2249)
1937 onoi sentiaabriiin 18
SYBBOOTA
14-xi ZILEE GARNA

Buriaad-Mongoloi Ynen

Byxexolboonoi Komunis (bolьşevig) Paartiin Buriaad-Mongoloi Mosiin Komiteedei, Buriaad-Mongoloi Avtonoomito Soveed Socialis Respyybliikiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteedei, yder byriin gazeta

Redakciin adress: Ulaan-Yde goorod, Centrsojuuziin, 19.

№ sen 10 myngø.

YSEG BIŞEG MEDEXEGYI NEGEŞ XYN BAIXA JOHOGYI

Yseg bişeg medexegyiji usadxaxa jabadal bolbol kylьtyriin tyløø temesexe temelei ton şuxala xubinь myn bino. Soveed Xolboonoi azalşadai ...banai jyhen xubihaa ylyynь ...m bişeg medexe baina. Ene ...lbol tuilai jixe dabalta bol... Xaanta Rosiida aradzonoi ...bxen 22,3 proc. yseg bişeg medexe baigaa.

SSSR-ei aradzon bolbol yr... ...lzedee nom bişeg medexe ...ixa johotoi. Egeel encen ...erehee SSSR-ei Arkomsomool ba BK(b) P-iin CK bolbol 1936—37 ondo 50 xyrter naziin azalşadai dunda yseg bişeg medexegyi ba bagaar medexe jabadalii usadxalgii ...ysed xangaxii şuxala deere ...ohon baina.

Manai Buriaad-Mongol respyyblike dotor, SSSR-ei Arkomsoveedai ba BK(b) P-iin ...K-ai ene togtoolii bejelyylxin tulada erşemteigeer xydelmerilexe xeregtei baina.

1937 onoi janvaariin 1-de ...anai respyyblike dotor 39833 ...n yseg bişeg medexegyi...yyd, 40350 xyn yseg bişeg ...gaar medegşed byridxegde...n baina. Ene onoi sentiaabriin 10 boltor 19602 xyn yseg bişeg medexegyisyydii, 17139 ...şeg bişeg bagaar medegşedii ...rgaza gargagdaa. Ene bol ...li 1937 onoi exin xaxadta ...eg bişeg medexegyiji usad...xa jabadalai ton xangalta...yi, ynendee tahaldaad baiha...i xaruulna.

...Jyyb gexede gegeerelei Ar...omaadai nahatanai hurguu...in yprav1eeni, aimagai gegeerelei tahaguud, olonxi ...artiin aikoomuud ba aima...ai gyisedkoomuud bolon s...sovedduud yseg bişeg mede...gyiji usadxaxa jabadalda ...ş baaxanaar orolsohon ba...işa xereg xandahan baina.

1937 onoi exin xaxadta(ijyy...1 xyrter) jixe nahatanai hurguulida huragşadii şalgaza gargalga tahaldahan baina gebel, ...aruuniin aimagta (gegeerelei ...hagii erxilegşe Şaboojev, jixe ...hatanai hurguuliinuudai inspektor Damdinzabai) 620 xyn ...şii hurahan baibaş, tedenei ...bxen 113 xyiji şalgaza gargan baina. Alairai aimagta 1937 onoi janvaariin negende 300 xyn yseg bişeg medexegyisyyd baihan aad, zlei exin ...axadta 1400 xyniii huralsalda ...baaduulhan baina. Tiin neeş xyniii şalgaza gargaagyi ...aina.

Xiaagtiin aimagta jixe nahatanai hurguuli dyyrgegşedii ...algalga øørøø bytexe jabadalaa orxigdohon baina. Gegeerelei tahagii erxilegşe Başkyyjev ...olbol ene talaar jyyş xeegyi, ...xe nahatanai hurguuliinuudai inspektor Cerenei gegşede ...algaad baihan deerehee, ...yde daldalgiin faaktnuud ...egdehen baina. Tamiirai somondo (somsoveedai tyryyleg...e Groomov, metodiist—emxid...egşe—Çernoşoov) yseg bişeg ...edexegyi 66 xyniii, gargalga ...ere yseg bişeg baga medegşed ...xyniii gezee toolohon baina.

Muxar Şiberei aimagta (gegeerelei tahagii erxilegşe Çerlikoov) 200 xyn (buriaaduud) yseg bişeg ba gargalga arkomaadai programmiin johoor nahatanai hurguuliin dyyrgehen bolboş, şalgaltada orozo gargagdaagyi ...aina.

Ene onoi ijyyliin negenei ...ededeger 22057 xyn yseg bişeg medexegyisyyd, 19308 xyn yseg bişeg baga medegşed byridxegdehen baina. Respyyblike dotor sentiaabriin 10-da 12156 xyn yseg bişeg medexegyisyyd huralsalda xabaaduulagdahan baina. Ene b lbol ton xangaltagyi. Xiaagtiin aimagta 2952 xynei bişeg medexegyi baigaaş haanь, sentiaabriin 10-da zybxen 53 xyn huralsalda xabaaduulagdahan baina. Bişe aimaguudta myn le ene mete baina. Gadana, zarim aimaguudta xabar namarai xydelmeriiin yjede jixe nahatanai hurguulinuud tahaldagdaxa baixa jym. Zişeelxede: Xoriiin aimagai Leeninei neremzete, Moolotovoi neremzete (tyryylegşenь Zoltiin) ba „Zaveetii Ilьjiiça" (tyryylegşe Boriisov) geze kolxoozuud myngøø yjede jixe nahatanai hurguulinuudii taraahan baina lime uşarnuud gansa Xorido bişe xaa xaana yzegdedeg baina. Agada, Zakaamindal, Ulaan Onondo ba E Bulagadta nahatanai hurguulinuudta ger baira dutadag baina. Myn gegeerelei Arkomaadai zyghee jixe nahatanai hurguuliinuudii kaadraar xangaxa ba tedeniii xytelberilexe jabadal ton hula baina.

Ede byxii faaktnuud bolbol yseg bişeg usadxaxa jabadalda ton şuxala politikan xeregii toodog xaixaradaggyi jabadalai bii baihaniii eliner gersølze ygene Rajoonai xytelberilegşed bolbol aradzonoi kylьtyyrii deeşelyylge, tonş jaaralgyi xerege tiimehee ene xeregte syleetei-døe xandaxada bolxo geze, magad toolodog baiza boloo xa.

Aradzonoi kylьtyyre oruu ba erdem bişegte huraxa jabadal oruu dugtaşaza baihan jabadal bolbol Soveed zasagai niutagai organuudta ton xatuu erilte xene geze aimagai gyisedkoomuud oilgoogyi geeşe gy daa.

SSSR-ei Staalin Konstituuciin johoor, SSSR-te bygede niitiin, tegşe, sexe ba niuusa hunguuli xegdexe bolhon jabadal bolbol muugaar xydelmerilehen zasagai organuudii şabxuurdaxa, şabxuuranь aradzonoi garta baihaniii negeş somonoi soveed martaxa johogyi.

Ene xeregte komsomool bolbol partiijna soveedai organizaacanuudai tyryyşyn tuhalagşa bolxo baibaş zaluuşuudai dunda yseg bişeg medexegyiji usadxalgada hulaar xabaadadag baina. Tiin manai respyyblike soo gyised bişe medeeger 12 mingan xyn zaluuşuul yseg bişeg medexegyi baina.

Komsomooloi organizaacanuud bolbol zaluuşuulai dunda yseg bişeg medexegyi ba bagaar medexe jabadalii usadxaxiin tyløø temsel xexe johotoi geze BLZKS-ai programma soo sexe bişegdehen baina.

1937 onoi dyyreter ton bogniixon sag ylehen tula, yseg bişeg mede egyi ba bagaar medexe jabadalii usadxaxa ton şuxala xeregte byxii partiijna, soveedai kylьtyyrne ba bişe organizaacanuud aktiivnaar xabaaduulagdaxa ba ene xeregte manai respyyblikiin byxii kylьtyyrne xysen edebxiteigeer orolsozo paarti ba zasagai daalgabariii bolzor sooni dyyrgeze, xeden zuu, xeden mingan şene azalşadii socialis kylьtyyrede oruulxa şuxala baina.

Soveduudai şine hunguuliii 100 procent nom bişeg medexe bolgoxo jabadal manai şuxala zorilgo boloo.

Paarti ba zasagai tuhalamziin aşaar

Jaruuniin aimagai, Viitimei somonoi Partiijna dyrbedygeer Konfereenciin neremzete kolxooz, eneenei urda tee tariaanai ba sabşalangai gazaraar dutamag baihan jym. Tereen deerehee, urgasa baga abdag balgaa.

Paarti ba zasagai zyghee Buriaad- Mongoldo ygehen aguu jixe xyngeleltiin aşaar, gyrenhee urihaar abhan 493 ceentner tariaanai tylberihee sym xyngelegdebe. Gyrenei kaktiin johoor tariaanai ba sabşalangai 2000 gektaar gazartai boloo.

Ene jixe xyngelelte ba tuhalamzada xariuu bolgon, tariaanai xuriaalga ba gyrendee tuşaaxa byxii ujalgaa soo nь 100 procent dyyrgexebdi geze ujalga abba.

B. N. Budazabai

Ispaanidaxi froontnuud deere

(TASS-iin medeeselnyydhee)

Zyyn froont

Sentiaabriin 14 ba 15-nai ydernyydte yimyyleeşenei aviaaca bolbol Pyceblo de Albbartoonoi seektor deere baigaa zasagai seregyydei ara talii jamarş yregyi boombodobo. Alьbalatiibs, Yeeskiin proviinca ba tymer zamai staanca boomboduulaa.

Xoito froont

Yimyyleeşen bolbol aviaaciin tuhalamza doro jabaza, Byjedoongohoo Vilьjasiimplis oşohon xaragiiji tahalaxii oroldood, gederge soxiuulhan baina.

Astyyriin froontiin zyyn seektor deere, yimyyleeşen bolbol artelieeri ba aviaaciin tuhalamza doro jabaza, Alьkabeesodo baihan respyyblikiinxinei seregii ataakalaa, tedeniii goorodhoo xolodxohon baina. Leoonai seektorto respyyblikiinxinei seregyyd bolbol Byisa—Vilьja Simiilis teeşe şiglee, yimyyleeşenei xehen ataakii suxariuulaa. Sentiaabriin 15-da bolhon operaaciin yjede yimyyleeşen ba myn itaaliin seregyyd jixe geegdel yzehen baina.

Espaanь agenstviin medeesehenei johoor, Xoito froont deere yimyyleeşenei samoliooduud Poola de Goordon goorodii boombodobo. Goorod yi butasoxiuulaa. Respyyblikiin zasag bolbol ene goorodoi zoniii (10 mingan xyn) sag soonь zøølgeze sadahan deereheenь xynei gemtel ton baga baina.

Centraalьna froont

Madriidai froont deere Angaandiin rajoondo respyyblikiinxinei seregyyd tuxai poziicii ezelbe. Karabançeeliiin seektorte respyyblikiinxinei seregyyd yimyyleeşenei blokgayzanuud ba uhanai rezervyaarta miinenyydii teheleze, duuhan zada buta soxibo. Ene miinenyydei teherelgeneer yimyyleeşen jixe geegdel yzebe.

Urda froont

Ispaaniin oborooniin ministeerstviin medeeselei johoor, yimyyleeşen bolbol Kabeesa ba Mesaadada baigaa respyyblikiinxi poziicii ataakalaa. Ataaxanь gederge soxiuulhan baina.

Posobiaankiin seektor deere respyyblikiinxinei seregyyd jamarş esergyysylge yzengyi uragşaa dabşiza jabana.

Aviaaciin dobtolgo

Yimyyleeşenei aviaaca bolbol fraanca-ispaaniin xiliin rajoonuudta dobtolhoor baina geze nacionaalьna oborooniin ministeerstviin kommiuunika soo zaagdana. Yimyyleeşen bolbol respyyblikiin Ispaani ba Fraanca xojoroi xoorondoxi xarilsaaji tahalxii oroldolgo xene. Eneenei tulada, Kylearin tymer zamai xyyrgii yje yjexen boomboduulaa.

14750 MEETR DEERE

Sybstratostaatiin horilgiin niidelgen

Ysegelder 10800 kybomeetr xemzyyrtei sybstratostaat nii debe. Leitenant B. M. Romaanov, 3 daxi raangiin seregei inzeneer M. I. Şiitov gegşed goondola soo jababa. Niidelgiin gol zorilgonь—pnevmaatikan gazovoi klaapaniii ba raadiostaancii turşaza yzexe, myn ogtorgoihoo agaarai baidalii şinzen yzexe jabadal baihan baina.

* * *

Agaarai baidal hain baiza uragşatai balgaa. Ogtorgoi selmeg, tungalagran baiba. Ştoormoto halxin aalixan namdana. Moskvaa şadar, polkoovnig G. A. Prokofьjevai komaandalga X iin halbariin territoori deere sybstratostaadai niidelgede beledxexe xydelmeri dyyrze baiba.

16 çaas. Xamag xeregtei jyymenyyd belen boloo. Halxin zogsoşobo. Ekipaazii goondola soogoo huurijaa .ezelegtii geze startioor komaandalna. Sybstratostaadai komandiir lejtenant B. M. Romaanov ba azaglagşa, 3-dati raangiin seregei inzeneer M. I. Şiitov gegşed goondola soogoo orozo huurinuudaa ezelbe.

16 çaas 20 minuuta Sybstratostaad agaarta degden garza zyyn zyg şigleze oşobo.

16 çaas 58 minuutada sybstratostaadhaa tyryyşiin radiograama abtahan baina.

* * *

19 çaas 30 minuutada Barayi (Ivaanovskiin moziin Vladimir goorodhoo 12 kilomeetrte) geze dereeven şadar sybstratostaad jamarşgyi hainaar gazarta buuba gehen medeesel ydeşe oroi abtaba. 17 çaas 50 minuutada stratonaavtnuud 14750 meetr deere garhan baiba. Niidelge zoxistoi hainaar yngerøø. Byxii priboornuud hainaar xydelbe. Nyxed Romaanov ba Şiitov gegşed jaagaaşgyi hainuud. Mynøøder tedener Moskvaada busaza jirexe baina.

(TASS).

Kolxoozuudai tariaalan deerehee

Xemgyi jixe yrilte xebe

Xori. Xezengiin somonoi, Staalinai neremzete kolxoozdo aradai daisad kolxoozoi zøøri yrize, xuluuza baina. Zişeelxede: Dondog Bazarzabai gegşe 2000 tyxerigei yrilte xebe. Xojordoxi brigaadiin brigadiir B.D. Badmacerenei gedeg Ulaan- Ydehøø maşiiniin xereg sel asarxa zuuraa 1000 tyxerig yrieed jirexedenь, setov ol B. Zamsaranai gegşe xuurmag dokymeent zoxoogool, Badmacerenei gegşiin xarmaanai çaas edilge abhan baixa jym.

Gadana, Kombaajniin brigaadiin brigadiir Dambiii Zalsanai gedeg urdanь abaralşa, gyrenşe, lama jabahan xyn. Mynøø kolxoozoi tariaaji gutaaza, socialis urgasala xoro xeze baina.

Xoniiii fermiii daaga Cerendorzo Bajanţiin gegşe xoroto zorilgoor 200 garan xuriga yxyylhen ba 25 xuriga dutaahan baina.

Oloniitiin, socialis ymsede xoroto garaar xyrhen aradai daisadii darii elirvylze, xeheexe xeregtei.

U. Ol.

DUTAMAGGYI XYREXE YBEHENEI TYLØØ

Xori. Xoriiin somonoi, Zdaanovai neremzete kolxoozoi 2-doxi brigaada ybehe xuriaalgiin tysebii 102 proceent dyyrgebe.

Oroi xamta 10550 ceentner ybehe xuriaaza, tereenei 10800 ceentner ybehenь hain şanartai baina.

Ybehe xuriaalgiin xydelmeride hainaar xydelegşed gehede: B. Zalsarain, B. C. Zamjanai, D. S. Batiin ba busad.

Ybehenь maldaa dutamaggyi xyrexe xaraatai baina.

Dam. Zam.

Izvaaç kylьtyyrne xydelmeri martaba

Aga. Urda-Agiin somon deere yseg bişeg medexegyiji usadxaxa xydelmeri tuilai muu jabana.

Somonoi izbaaç nyx. Şagdarai gedeg ybehe tariaa xuriaalgiin yjede brigaada deegyyr sojol kylьtyyriin xydelmeri ba yseg bişeg medexegyiji usadxaxa xydelmeri ogto jabuulnagyi.

Baha, somonoi soveedai deergedexi kylьtyyrne seekcee jyy xene geeşeb?

Ivaan

Tariaa xuriaalgiin jabasa tuxai

1937 onoi sentiaabriiin 15-nai medee

Aimaguud	xadagdahanь (proc.)	Tereenhee xuriaagdahanь proc.
Agiin	37,0	70,7
Alairai	35,8	67,6
Bargazanai	68,4	96,7
Bauntiin	—	—
Biçyyrei	85,0	96,7
Booxonoi	32,0	10,1
Zediin	72,6	95,4
Jaruuniin	36,0	80,9
Zagarain	58,3	91,5
Zakaaminai	93,1	91,7
Kabaanai	85,9	90,4
Xiaagtiin	80,6	94,3
M.-Şiberei	74,7	80,6
Olьxoonoi	8,9	97,5
Xoito-Baigalai	51,4	98,1
Selengiin	65,6	81,2
Tarbagatain	73,6	8,87
Tynxenei	84,9	91,1
Ulaan-Ononoi	56,2	91,8
Ulaan-Ydiin	78,1	88,1
Xoriiin	81,6	85,8
Exirei-Bulgatai	40,5	82,9
Xamta	62,9	85,1

Gazartariaalangai Arkomaad

„Nogoon tariaa xadabat"—gebe

Xoriiin somonoi soveedai sekritarь Danzan Zambalai gedeg sag yrgelze arxi uuzarxiood, kolxoozoi azal xydelmeride haad xeze jabana.

Zişeelxede: tariaanai brigaada deere garaad arxiin høg tuugaar „nogoon tarian xadaza xorololgo xeze bainata" gexehee gadana, Zdaanovai neremzete kolxoozoi pravleeniiin suglaan deere ...taanad 50-60 xyrehen nahatai xynyydii xydelmeride jaagaad gargaza sadaxabtaa geze meteer zandaraba. Arxi uugaad, tariaa xuriaalgada haad xeze jabahan Zambalai gemte jabadalii Xoriiin somsoveed medene geeşe gy?

Jabadalşan.

XITADDAXI DAIN BAILDAAN

Şanxaida goritoi gemtel boloo

Şanxai, 15. (TASS) Japoonai seregyydei flood ba aviaaca bolbol Şanxaidaxi dain baildaanai yje soo Şanxaida goritoixon gemtel xee. Kylьtyyrno alban gazarnuud ba azyiledberiiin ceentrnyyd byril jixeer gemtee. Tekstiilьne azyiledberiiin ceentrte—Janeziipygai rajoondo 160 faabrikanuud butasoxigdoo. Torgonoi azyiledberiiin ceentr bolxo Çapei deere xeden arbaad faabrikanuud şataşahan baina. Japoonai seregei koraablinuud ba samoliooduud Pytyyniii boombodozo exilee. Esesee, Baruun Şanxai geze nerelegdedeg azyiledberiiin dyrbedexi rajooniii xeden daxin bombodohonoi hyyleer, tenxexi faabrikanuud bygede şaxaa xangadaşahan baina. Gansal xitadai nege xeden tekstiilьne faabrikanuud xitadai aarmiin xeregtei xara boozo materiaalnuudii beledxen gargaza baina. Azyiledberiin byxii xydelmerişen Şanxai deere yldeed baina.

Eneentei xamta xydelmerigyidexe jabadal ton jixe boloo.

Çapei, Xonkьjuu ba Janeziipy rajoonuudta baihan xitad zon ede rajoonuudta xuu garza oşoo. Baruun Şanxai ba Manьdaohoo zarim tydiinь zon garza oşohon baina. Ulasxoorondiin settlьmeent ba francuuzai konseessiin territoorinuud deere terjeleze jireeşed milioonhoo ysøøn bişe baina. Sag zuuriin baraaguud soo 60 mingan xyn baiza baina.

Busadanь baira baidalşgyi. Şanxaihaa garza oşoxoş arga gyi baina. Niitiin organizaacanuudai tuhalamza ton dutamag xaxad ylesxelen ba baixa huuxa bairagyi baidalgyi deerehee xoleera ybesen jixexen delgereed baina.

Xoito xitaddaxi froontnuud deere

Tookioo, 14. (TASS). Japoonai sekeel bolbol Xoito xitadta iime xojor froontnuud bii jym geze tyryyşiinxiee medeesebe: negeniinь—Beipinhee baruuxanaar, Czianь Czyantain xadiin rajoondo, xojordoxinь—Beipin-Xan koygai ba Tianьcziinь Pykoygai tymer zamuudai xoorondoxi Gyaniiin rajoondo. Domei Cysiin aagenstviin medeesehenei johoor, Gyaniiin froont deere xitadai 53-daxi Fan Fyyli-naagai aarmiin gurban diviizi baina xa. Ede seregyyd Juuntin goloi baruun bejede baihanaa magadlaxada Liansiaan şadar dailaidaza jabaa xitai aarmitai niilexiin zorilgoor, sentiaabriin 11-de baruun teeşee şiglen dobtolbo. Sentiaabriin 14-nei ydeşe Juneiinhaa xoixonuur (Gyanihaa zyyxeneer) xitadai ede xesegyyd ba japoonai seregyyd xojoroi xoorondo dailaldaan exilbe.

Çapein rajoondo

Şanxai, 15 (TASS). Ysegelder japoonai seregyyd Şanxain froont deere Lodiaanhaa zyyn tee ba Lodiaan, Jyeepy xojoroi xoorondo baigaa xitadaixidai poziicii dobtolhon ba ede rajoonguudta gar yzyyrei tulalaanuud bolhon baina. Byxii ataakanuudanь gederge soxiuulanxai. Czianvaanhaa xoixonuur jixe tulaldaanuud boloo. Japoonguud sentiaabriin 14-ei hyni Çapein rajooniii dobtolxo geed yregyi busahan baina.

Japoonai seregyyd Xoito vokzaalii ezelxiin ba Czianvaan şadar xitadai seregei tyryy liinide garxiin helelge gargahan baina. Liyxee xitadai seregei garta baihaar.

Sentiaabriin 13-nai yder japoonai samoliooduud bolbol Syçzoy—Kriik (Şanxai deegyyr garhan kanaalь) deere terjeleeşedii şirehen xitadai dzoonkanuudai (paarysno syydne)karabaaniii boombodohon baina.

Gurban dzoonkanuud uhanda unagaagdahan ba 400 garan xynyyd aluulhan ba şarxatahan baina.

GENEN XYNDE ZORIUULHAN GEMŞELGIIN YGENYYD

Burgiizei xydelmerilegşedei suglaan deerehee

Ene onoi sentiaabriiin 15-ai yder Buriaad-Mongoloi gyrenei xeblelei dergedexi profsojuuzai organizaaciin suglaan bolzo, tus suglaan deere „Buriaad-Mongoloi Praavda“ gazeetada tolilogdohon „Burgiizde şurgahan byrzyaazna nacionaliistnar ba tedeniii daldalagşad“ gehen korrespondeenciі zyblehen baina.

Ene suglaan deere, Byrgiizde bolzo baihan buzagai xeregii xysed yndeheөrenь eliryylen, byrzyaazna nacionaliistnarai xoroto jabuulgii butasoxiiin ynen zorigtoi bolьşeviig kriitike ba samokriitike delgeryylegdeegyi baina. Zaxahaanь şişee bolgon xelebel Burgiizai urdiin direektor Lamazaapov gegşe ynen bolьşeviig samokriitika tabiza, xehen alduugaa, kontrrevoliycioonno nacionaliistnarii daldalza, tedenertei barisaatai baihanaa mederxiin orondo ynexөөr niuur saxihan sanokriitika xebe. Lamazaapov bolbol өөriingөө yge dotor „gemteib, gemteib“ geze gemee mederhen, şingi bolboş „Ylyy jy xelexebdaa, Cereenov hain xydelmerilөө, jamarş nacionaliizm gargaagyi. Tiime tula Cereenovii nacionaliist geeşeş geze xelexegyib. Cereenov bol bol emxidxelei xydelmerişen baigaa. Nomuudta pan—mongoliis teerminyydii, poliitikan xazagairuulalganuudii şurguulan tabilsaxa arganь baigaa ygei“ geze, byrzyaazna nacionaliist baihanai tylөө partihaa gargagdahan Cereenovii sexe xamagaalba. Lamozaapovai, Cereenovii ymөөrdeg uşariinş medeze jadaxa jyyme ygei. Xeden udaa bişeg, uriaal, telegraama elьgexiin xysөөr ajaar Leeningraadhaa olzo asarhan „urdaa xaraxa xyniiinь“ baigaa.

Asarxadaa gyrenei myngө gargaşalaa, asaraad jixe salin xylehe ygeө, glaavna redaaktorai nere zergetei bolgoo, hyylde megdexedee byxgaalterş bolgood yzөө. Esesei hyylde megdeze jirexedee—„bi Cereenovii tiime xyn baigaa jym geze medeegyib“ g. m. bejee sailgaxa nilxasai ygөөr xizaarlaba.

Burgiizde gansa Cereenov bişe myn Oçorzabai ba Batodalaajeva g. z. xarşa etegeedyydei olon baihii „Burpraavda“ bişehen baigaa. Myn tereen de Lamozaapov xariuu ygexedee bi tedenerii medexegyi baigaab geed yngerebe. Zygөөr xeden signaalnuudai xezee yniiin baihii xelebegyi.

„Emxidxelei“ azal jabuuldag Cereenovei, „Zoxiooloi“ azal jabuuldag Oçorzabai, Batodalain gegşedei ygehen bodoto yrenь jyyb gebel, huralsalai nomnuudai xeblelge tahaldahan ba arai geze garhan nomuudanь pan-mongoliis kontrrevoliycioonno teermenyydeer buzarlagdahan baina.

Lamazaapovai libiraliizm iime jyymende xyrgөө.

Gadana, Burgiize i Marksiizm—Leeniniizmiin xeltesii daagşa Dondyboonoi garaar xeden olon nom gardag, xeden oloniinь xuriaalgada orodog baina. RSFSR-ei Konstituucii ton jixe poliitikan alduunuudtaigaar gargahan baibaş, jyynş bolongyi orxigdohon baina. Dondyboon ene alduugaa өөrөө eliryylze medee bişe, xarin unşagşad olon medeze „Ynen“ gazeetada medeeschenei xoino tus alduunuudii zahahan tusxai xuudahanuudii gargaad xezee yni tarşahan nomuudai zarimuudta xabsaruulhan baixa.

Agiin kulaagai xybyyn, byrzyaazna nacionaliistnartai nigta barisaatai Oçorzabai gegşiin redaakcalhan nom dotoronь aradai daisad D. Namzilooon ba P. Dambiinov gegşedei şyleg zoxioolnuud oruulagdahan baiba.

Burgiizde kaadrii şilen abxa xereg, xydelmerişedii azal deerenь şalgan yzexe jabadal geze ogto baigaagyi. Kriitika ba samokriitika bolbol ton xyndegyi, ilangajaa urdiin direektor baihan Lamozaapovai zyghөө xabşagdadag baihan.

Lamozaapov direektor baixadaa huralsalai literatuuriin redaaktor baihan Batodalaajeva gegşii urdiin nojon xynei basagan jym, huralsalai nomdo pan—mongoliis kontrrevoliycioonno teerminyydii xulagaigaar şurguulna geze medeheer baiza, tereeniii albanhaanь gargaxa zyrxegyi baigaa. Zybxeu şine tomilogdohon direektor nyxer Dongidoondo xeregee tuşaaza baixadaa Batodalaajevaji azalhaanь gargaxa jym“ geze „zaabari“ ygehen baina. Eeenь xadaa "xynei garaar mogoi bariuulxa“ gehen xereg bişe gy?

Profsojuuzai suglaan bolbol Oçorzabai gedegii profoorg ba profsojuuziin gesyynhee gargaxa gehen xeblelei xydelmerilegşedei goorodoi komiteedai togtoolii haişaan xylieeze togtool abaad bişed: Cereenov, Batodalaajeva gegşed tuxai amaa bytyyleed yldebe.

Burgiizde bolhon xeregii byri gynzegiigөөr şalgan yzeze daisadii ba daisadtai orieol dogşodii butasoxixiin, yndehen deere ideologiis froontdo bolhon xorloloi xoişoloniii şuud usadxaxa johotoi baina.

D. Lubsanal.

Sentiaabriiin 6 ai yder, Moskvaada Entyziaastniguudai şossee deere Amar deerexi Komsomoolьsk-Moskvaa velosipeedeer oşogşodoi finiiş bolbo.

ZURAG DEERE: (Zyyn talaahaa) velogyidelei komandoor A. I. Timooxov, velogyidelde xamaadagşad- N. J. Biiçkov, A. A. Kmazeevski, S. S. Siirnev ba A. F. Gavriilov.

BASEEJNAI KOMITEEDAI XYDELMERIII XANGALTAGYI DEERE OLOO

Ende haja, Selengiin uhan zamai traansportiin baseejnai profsojuuzniguudai 1-dexi konfereence bolzo yngerhen baina.

Konfereeneede xamta 33 delegaaduud ba uriaalaar jirehen 18 xyn xabaadalsaba. Delegaadnarai olonxinь staxaanovtan ba udaarniguud baigaa.

Ene konfereence deere profsojuuzuudai baseejnai komiteedai jabuulza baihan xydelmeriiin toosoon tuxai xelsebe. Yge xelehen delegaad-staxaanovtan nyxed **Kyrigaanov, Sokoloov, Korobkoov, Altaajev** gegşed ba busad paroxoodstviin profsojuuzai xydelmeriiin xamag dutuu dundiinь bolьşeviig kriitikeer syymzelen xeleze eliryylhen baina.

Selengiin uhan zamai traansportniguudai profsojuuzna organizaaciin xytelberilegşedei ba byxii proforganizaaciin poliitikan medereleer ohol nazagai, hanaa amar baihan deerehee uçaastoguud deere aradai daisad—xorologşod, diversaantnuud, japoon-neemecei şpioonuudai xehen xorololgo tuxai ba tere xorololgiin xoişolonguudii darii usadxaxa tuxai togtozo xeden olon xyn yge xelehen baina.

Uhan zamai traansportniguudai profsojuuzai xydelmeride baihan gol dutuu zyilnyydenь gexede: profsojuuzaigaa xydelmeriii olon niitetei ton nigta barisaa xolbootoigoor jabuulza şadaagyi; paroxoodstva deere ba ilangajaa ypravleeni deere baihan biyrokratiizmatai eris şangaar temesee gyi; yiledberi deere staxaanovtanai xydelөө tolgoilon udaridaza jabuulaagyi; xydelmerişedei baira baidalii haizaruulxa ba tedenei dunda niitekylьtyyrne xydelmerinyydii byxii arga meetodeer jabuulaagyi geze tus konfereence temdeglehen baina.

Konfereence bolbol Selengiin uhan zamai profsojuuzai baseejna komiteedai xydelmeriii xangaltagyi geze oloo. Komiteedai şine sostaavta 17 xyn niuusaar duu ygelgөөr hungagdaza, Selengiin paroxoodstviin profsojuuzai baseejnai komiteedai tyryylegşede, eneenei urda tee myn komiteedai tyryylegşe baihan nyx. Merankyylьjev ba tyryylegşii orologşodo Pioodorov gegşedii hungahan baina. Gadana, uhan zamai profsojuuzniguudai xuralda myn niuusaar duu ygelgөөr nyx, **Merankyylьjev** ba **Miroonov** gegşedii deligaad bolgon hungahan baina.

D. D. Mityypov.

Xudariiin selьpoo myriisөөnde orolsobo

Kabaanskiin rajoonai Xudariiin selьpoo bolbol soveed xudaldaanaigaa xydelmeriiin dutuu dundanuudii sym usadxaad, ziseete ilaltanuudii tuilan, aguu jixe Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin XX oiji ugtaxa zorilgoor Oktiaabriiin urda teexi socialiis myriisөөnde orolsobo. Jamar ujalganuudii abaab gexede, Oktiaabriiin socialiis revoliyyciin oi xyrter ed tovaaraigaa erjesiin zilei tysebii 90 proc. gyisedxexe; arad zoniii yder byxende xeregledeg ed tovaaraar 100 proceent xangaxa; oktiaabriiin 20 xyrter debitooroi byxii yri zeelinyydee sym usadxaxa ba niitiin zөөriii yrixe xorooxo jabadaltai erid temesexe g.m. ujalganuudii abahan baina.

Stypakoov.

ITAALIIIN „STAAMPA“ BA „TRIBYYN“ GAZEETANUUD NIOONAI KONFEREENCIIN ŞIIDXEBERI TUXAI BIŞENE

Riim, 15. (TASS). Riimde baigaa Aangliiin ba Fraanciin posoolьstvonuud bolbol nioonai konfereenciin şiidxeberi tuxai Itaaliiin zasagai mederemzede xyrgebe. Itaaliiin alban tuşaaltanai medyylgiin johoor, ene şiidxeberitei „şudalan tanilsaza“ baina.

„Staampa“ gazeeta bolbol ene nioonai şiidxeberi „goritoixonoor zybşen xelsegdexe argagyi baina, xarin ede şineer xaragdaxa uşartai baina“ geze medyylne. Aangli ba Fraancada aadreslahan, ene faşiis hyxireldөөn xadaa, Itaali bolbol „24 çaas soo Dundada dalaiji xojor xubi bolgon xaaza şadaxa baina“ gehen batalalgaar xabsargagdana. Myn gazeeta „Tribyyn“ bolbol nioonai şiidxeberi xadaa „dain sereghee xolodxon zailuulnagyi xarin byri dyte bolgozo ygene“geze bişene.

ULASXOORONDIIN ŞATARAI TYRNIIIR DEERE

Veena, 15. (TASS). Zemeriingde 4 udaa tyyr bolhonoi esesete şatarai ulasxoorondiin tyrniiir Badeende ysegelderheө bolzo exilbe. 5 daxi tyyrei hyyleer iime bolood baina: Kerees (Estooni) ba Faai (AXŞ) 5-haa 3,5 oçkoonuudtai, Ryeşeevski (AXŞ) ba Floor (Çexoslovaakija) 4-hөө 3-3 oçkoonuudtai (negeniiinь dyreegyi), Kapoblaanka (Kyyba) 4-hөө 2 oçkootoi, Ragoozin (SSSR) 4 hөө 1,5 oçkootoi, Eliskaazes (Aavstri) 5-haa 1 oçkootoi, Petroov (Laatvi) 5-haa ½ oçkootoi.

Ispaaniiin moriaaguud Moskvaada jirebe

Egeejsk dalaida faşiis deermeşedei uhanda unagaahan, „Siydaad de Kadiiks“ geze Ispaaniiin teploxoodoi komaanda sentiaabriiin 15-da Moskvaada jirebe.

Enenci urda tee, Ispaaniiin moriaaguudii „Varlaam Avaneesov“ geze soveedai tankeerai ekipaaz arşalan abaa geze medeesegdehen baina. Tedenei Tyaapsede 3 nedieeli baigaad myn baha Sooçi goorodoor dairaza sanatoorinuud ba goorodoi baidaltai tanilsaba.

Moskvaagaixid xyndete ailşadaa xaluunaar ugtaba.

XROONIKA

SSSR-ei Arkomsoveed bolbol nyxer G. P. Motoviilovii SSSR-ei AKS-ai dergedexi oi modii xamagaalan saxixa ba tarixa glaavna ypravleeniiin naçaalьnig bolgon tomilbo.

SSR Xolboonoi Arkomsoveed bolbol nyxer I. I. Joolkiniii SSSR-ei elyyrii saxixa Arkomaadai, gyrenei glaavna sanitaarna inspeektor bolgon tomilbo.

* * *

Byxerosiiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteed bolbol, SSSR-ei Jystiiiciin Aradai Komisaar nyxer Nikolai Vasiilьjeviç Kriileenkii RSFSR-ei Jystiiiciin Aradai Komisaarai ujalgahaa şyleelxe geze togtoobo.

* * *

Byxerosiiin Centraalьna Gyisedxexe Komiteed bolbol nyxer Antoonov—Ovsejeenko Vladiimir Aleksaandroviçii SSSR-ei Jystiiiciin Aradai Komisaar bolgon batalba.

REDAAKCADA BIŞENE

Socialiis zөөrid xoro xegşe

Ulaan-Ydiin şilei zavo 2500 tyxerig mynge y xeed zugadaza jirehen xaanov gegşe Booxonoi a gai „Udaarnig“ kolxoozdo ryylegşe bolhoor 2 zil ş bolbo.

Tus kolxoozdo tyryyl baixa zuuraa kolxoozoi bolxo eldeb tovaar ba unaa g.z. yberşelhen b Dyy xybyyndee kolxoozoi tyxerig elьgeehen baina.

Yngeregşe zilde kolxo ybehe xudaldaad, myng өөrtөө abhan baina.

Ene tyryylegşiin iime j dalii byxii kolxoozniguud medexeş baibahaa, daraad baina. Ene kolxo şalgaxa komilsiin tyryyl Şainov gegşe Xamaxaan inag hain nyxerenь bolxo şalgalta xedeggyi baina.

Xyd. bi

Xydelmeriiin emxid muu

Ulaan-Ononoi aimagai Tab nain somonoi Jerbaanovai remzete kolxoozoi azal xy meriiin emxidxel ton muu tabigdahan deereheenь ybeh riaalga ton hulaar jabuula na.

Ene kolxoozoi geş Nimbuu Dambiin şe ijyynь hara soo 20 xo goor geze amaraltada ga mynөө xyrter zaiza jab Malazalai brigadiir Baldorzo deniiin gegşe ybehe xuriaal yjede xodo arxidaza jaba baina.

Baldorzo Erdeniiin bo 1931-32 onuudta malazalai gadiir baixadaa, malai t xoroto sedxeleer xoroohon rehee 10 zileer syleөgөө hagdaza oşohon aad, nege lei tuxai bolzo heөrgөө jir 1935 ondo baha malai briga bolon orohon baina.

Ene baixa zuuraa, 193 onoi tyl abalgada myn jixe xorolto xehen baina.

Onoon

ŞINE NOMUUD

BK(b) Paartiiin CK-ai tizdaadta nyxer Staalinai rim negen xөөreldөөn ba lehen ygenyyd zigtei honir xeblegden garba: „1935 o main 4-de Ulaan Aarmiiin a deemida huragşadai tabil deere Kreemliiin ordon xelehen yge“, „Dereeve jabuulagdaxa xydelmeri tux 1953 onoi janvaariiin 11-de hon BK(b) P-iin CK-ai ne demel pleenym deere xele yge.

„Skriips“—Govaard Nj peipers“ geze ameerikiin zeetiin bylgemei tyryyle nojon Roi Govaard gegş 1936 onoi maartiin 1-de x reldehen xөөreldөөn

Neemeciin uran zoxio Emiilь Liydviig gegşetei 1 onoi dekaabriiin 13-da xөө dehen xөөreldөөn.

Deere dursagdahan b xөөreldөөn ba xelehen y nyydenь tusgaar nomuud gogdon xeblegdebe.

YSEG BIŞEG MEDEXEGYIJI USADXAXA XYDELMERI—OLON NIITIIN YYRGE

Kylьtyyrne xydelmeri xoino orxigdonxoi

Xoriiin aimagai, Doodo-Xudanai somon dotor zilhee zilde yseg bişeg medexegyiji usadxaxa xydelmeri xamagai xoino tabigdaad, geegdeltei jabana. Mynөө zilde ybehe ba tariaa xuriaalgiin yjede brigaadanuud deere yseg bişegte huraxa xydelmeri oroidoo emxidxegdeegyi baina. Ene somonoi kolxoozuud deegyyr haalişan ba eldeb gertexi azalai jabaxa baigaaşadii hurgaxa xyn oldoogyi deerehee, tedener yseg bişeg medexegyi zanda jabahaar baina.

Myn ene somonoi Voroşiilovai neremzete kolxooz ybehe ba tariaa xuriaalgiin xydelmeriii muu bişe dyyrgeze baihan bolboş, kylьtyyrne xydelmeri toodog ygei baina. Ene kolxooz deere gazeeta zaxihan xyn geze ygei şaxuu. Baha, radiooprijoomnig todxonxoi aad, terenь ebderşenxei, xydeldeggyi baina.

Doodo-Xudanai somondo yseg medexegyiji usadxaxa xydelmeri xedii boltor iime muugaar jabaxa geeşeb?

Vostooçnaja.

Kolxoozniguud viistavkiin ysloovinyydii oilgoodyi

(Kolxoozniguud bişeg)

Ibolgiin maşiina - traaktorai staanciin kolxoozuudai dunda viistavkada beledxexe xydelmeri byri jabuulagdanagyi. Hajaxan manai „B.M. Ynen“ bolbol tere MTS-te xamaadaxa „Xubisxal“ kolxoozdo Byxexolboonoi xydөө azaxuin viistavkada beledxel ygei baihan tuxai bişee hen.

Tere „Xubisxal“ kolxooztoi zergelze huuhan „Kominteern“ kolxooziiş abaad yzeje. Ende viistavkada beledxexe tuxai jyyş xegdebegyi. Kolxooz dotoroo, brigaadiin dunda myriisөө jabuulagdanagyi.

Byxexolboonoi xydөө azaxuin viistavkada xabaadalsaxa ysloovinyyd xeblel gazeetanuudta tolilogdohoor neliееd yni boloo. Tiigebeş kolxoozniguudai dunda tereeniii zyblen oilgoxo jabadal yngergegdөөdyi. zarim kolxoozniguudhaa baixa, xarin pravleeniiin geşyyd ba edebxitenş viistavkada xabaadalsaxa tuxai ysloovinyydii haisa medexegyi baixanь eşxebter baina.

Ibolgiin kolxoozuudhaa negeş kolxooz viistavkada xabaadalsaxa tuxai medyylge bariadyi. „Kominteern“ kolxooz bolbol ha'n tomo yylterei rekoordto malnuudtai. Ene zilde tariaanai urgasanь erxim hain. Gexe zuura xuriaalgiin xydelmeri xangaltagyi muugaar jabana. Kolxoozniguudai dunda myriisөө byri jabuulagdanagyi.

Niutagai partiijna ba soveedai organizaacanuud viistavkada beledxexe xeregii xeregseenegyi baixanь өөriingөө zorilgo ba yyrgii oilgoodyi baihanaiinь gerşe myn.

N. Boorodov

Jyy xene geeşeв

Ulaan-Ydiin goorodoi zooniin Ivolgiin somonoi „Xubisxal“ kolxoozoi zaluuşuudai dunda gazeeta unşaxa ba yseg bişeg medexegyiji usadxaxa gexe zergiin gegeerel bolbosoroloi xydelmeri jabuulagdanagyi.

Paartiiin ba komsomooloi organizaacanuud jyy xene geeşeb?

C.D.

Yseg bişegte huralsaxa jabadal muu

Ulaan-Ydiin goorodoi bariliin sojuuzai 2-dugaar gryypede yseg bişeg medexegyi ba baga medexe xydelmerişed xamta 120 xyn xydelmerilze baidag bolboş, tedenhee araixan 21 xyniiinь mynөө jixe nahatanai hurguulida huralsaza baina. Yldegşe xydelmerişedenь mynөө xyrter hurguulida xanduulagdaaggyi baina. Edenerii hurguulida xanduulxiin tuxai agitacioonno niitiin xydelmeri ogto jabuulagdaagyi baina.

Tus grypkoomoi erxilegşe Bootonsov gegşe eneen tuşaa hanalaa tabiza, byxii yseg bişeg medexegyi xydelmerişedee jixe nahatanai hurguulida xanduulxiin orondo, xarin eneen tuşaa minii xereg baixagyi, ene bolbol partiijna ba komsomooloi organizaacanuudai erxilxe xydelmeri geeşe geze hanaa amarxan huudag baina.

Dans.

Hurguuliiin zilde beledx muutaigaar orobo

Booxon. Ongosoorol exin h guuli (erxilegşe Manxaar huralsalai şine zilii jamarş ledxelgyigөөr ugtaba.

Tylieensgyi, paartanuuda şirdegdeegyi, peeçenyyde zahagdaagyi baina.

Ene dutuugaa tyrgen sag usadxaxa xeregtei.

Xydөө bişeg

Xariuusalgata redaaktor B. VAANÇIKOV.

KINOOTEAATRNUUDTA MYNӨӨDER

„PROGREES“ KINOO — Tyryyşiin inaglal

„ERDEM“ KINOO — Poeediin edir nahan

Телефоны редакции: отв. редактор—3-44, отв. секретарь—3-23, сельхозотдел—7-55, промотдел—5-07

Noomer gargagsa B. ZABOON. Verstaalagşad: C. DAMBAAJEV, C. BATUUJEV. BMASSR-ei Niut. Azyiledberiin arkomaadai tipograafi. Ypolglavliit 885.